

DEVİRDAİM

Uğur Demircan

- İki yanındaki selvilerin gölgesinde dinlenen cumbalı evin girişinde ağır, ahşap bir kapı gürültüyle açıldı. Sekiz yaşında çelimsiz bir çocuk; kapının yüksek eşiğinden adımını attıktan sonra, sahanlıktan ileriye doğru uzanan kuytu geçitten merakla ilerledi. Dede-si öldükten sonra bir müddet boş kalan bu eve, artık onlar yerleşiyorlardı. Ailesi, üst katlarda eşya yerleştirme telaşındayken onun ilgisini alttaki karanlık odalar çekmişti.

İlçenin genelinde böyle iki katlı, cumbalı evler yapılırken alt katlar ahır olarak tasarlanırdı eskiden. Zaman içinde, ulaşım aracı olarak kullanılan son eşek de tarihe karışınca giriş katları birer ikişer temizlenip tamir edilmeye ve kiraya verilmek üzere ayrı bir eve dönüştürülmeye başlanmıştı.

Postane sokağının üst başındaki bu evin altında da aynı amaçla hazırlanmış, duvarları sıvanmış, tavanına kontrplak çakılmış iki oda vardı ve bunlardan ön taraftaki bomboşturdu. Arka bahçeye çıkmazdan önceki diğer oda ise kalın bir toz tabakası ve örümcek ağlarıyla örtülmüş eski eşyalarla doluydu.

Odanın kapısı gıcırtyla açılınca kaçışan fare ve böceklerin ayak sesleri önce biraz ürküttü çocuğu ama en sevdiği film kahramanı Indiana Jones gibi, o da maceracı bir ruha sahipti ve o odayı keşfetmesine hiçbir canlı türü mâni olamazdı.

Adım atacak yer kalmamacasına doldurulmuş bir sürü kırık dökük eşya, örümcek ağlarından oluşmuş bir cibinliğin altında sessizce istirahat hâlindeydi. Solmuş gülkurusu kumaşı, üzerindeki tozun da etkisiyle açık pembeye dönmüş koltuk takımının oturulan kısımları içine çökmüştü ve bu hâliyle üzerinde görünmez bir

aile oturuyor gibiydi. Telleri kopalı yıllar olmuş, ahşap kısımlarına kalemle çocukça karalamalar yapılmış bir mandolinse koltuğun kenarına yaslanmış, eski sahibiyile okula gittiği günleri anımsıyordu sanki.

Bunların dışında çocuk; bir kenara iç içe konulmuş bakır tencere ve tabaklar, içindeki aynasının sırları atmış ahşap yemek büfesi ve yerdeki, tozu silinse parçaları gökkuşağı kaynağı olarak kullanılabilir büyük avizeden sonra nihayet köşedeki o büyük sandığı gördü.

Odadaki diğer her şey varlığını kaybetti sanki onu fark edince. Âdeta korsan filmlerindeki define sandıkları gibiydi. Tahta gövdesi sarı madenden şeritlerle sabitlenmiş, önüne de büyükçe bir asma kilit takılmış kocaman bir sandıktı! Üstelik kilidi de açıktı. Gözleri parladı çocuğun. O an, o kapağı açmak dışında istediği başka hiçbir şey olamazdı ve sandığın kapağını sarsızlıkla kaldırdı.

Kitap okumayı çok sevdiği için, gerçekten de bir hazine sandığıydı. Tam da onun yaşında bir çocuğun okuyabileceği birçok hikâye ve roman orada, o sandığın içindeydi işte. Hepsisi de oldukça eskiydi; incelemeye başladığında baskı tarihlerinin otuz yıl önceye kadar dayandığını gördü ama kapaklarındaki resimlerin cazibesi aradaki yıl farkını hemen kapatıyordu: Ağaç dallarında oturmuş şeftali çalan çocuklar, gemileri batıp sınıfça ıssız bir adada yaşamaya başlayan çocuklar, buldukları görünmezlik ilacını kullanarak suçlu peşine düşen, diyar diyar dolaşan çocuklar ve daha niceleri o rengi solmuş kapakların altında onu bekliyorlardı.

Kime ait olduklarını bile düşünmeksizin kitapların hepsini kucakladı, çıktı yukarı. İlk yerleştirilen sedirlerden birinin üstüne kurulup hemen okumaya başladı. Sonraki günler ve haftalar boyunca, tek tek ve tekrar tekrar okudu onları. Yeni kitaplarını da seviyordu ama bunlar farklıydı. Eski kitabın tadı bir başka oluyordu. Yıllar önce kendisi gibi bir çocuk, yine böyle sedire uzanarak belki yine böyle elinde salçalı ekmeğiyle okumuştular onları. Aynı cümlelere gülmüş, aynı şeyleri hissetmişti belki de. Zamanda yolculuk gibi bir şeydi bu!

Ancak zaman, gerçekte sadece ileri doğru yolculuk edilebilen bir şeydi ve bu süreç çok yavaş ilerliyordu. Yıllar yılları kovaladı, çocuk büyüdü. O eski kitaplar; o cumbalı evin üst katında, duvardaki gömme bir dolapta saklı kaldı.

İki yanındaki apartmanların gölgesinde yaşlanmış cumbalı evin girişinde ağır, ahşap bir kapı gürültüyle açıldı. Sekiz yaşında çelimsiz bir çocuk, giriş kapısından yukarı çıkan gıcırtilı tahta merdivenleri, birer ikişer basamak atlayarak çıktı. Dedesi öldükten sonra bir müddet boş kalan bu eve, artık onlar yerleşiyorlardı. Ailesi diğer odalarda eşya yerleştirme telaşındayken çocuğun ilgisini, küçük odanın duvarındaki gömme dolap çekmişti...